

STATISTIK

2006:5

Sjukskrivna arbetssökande

Statistikinformation – försäkringsstatistik

Sjukskrivna arbets sökande

Utgivare: Försäkringskassan
Försäkringsdivisionen
Enheten för statistik

Upplysningar: Tomas Meri
Telefon 08-786 94 55
tomas.meri@forsakringskassan.se

Sammanfattning

Vid sjukskrivningar arbetar Försäkringskassan tillsammans med arbetsgivarna för att sätta in rätt rehabiliteringsåtgärder så att den sjukskrivne snabbt ska kunna återgå i arbete. Sjukskrivna arbetslösa saknar dock arbetsgivare och därför är det viktigt att bevaka denna grupp så att även de får rätt stödåtgärder. Särskilt då de utgör en skärningspunkt mellan två stora myndigheter.

AMS:s statistik visar att 16 % av den totala arbetskraften var arbetssökande 31 december 2005. Samma dag var 15 % av de sjukskrivna i Försäkringskassans register registrerade som arbetssökande hos AMS.

Andelen sjukskrivna arbetssökande är marginellt högre bland män än bland kvinnor. Vidare minskar andelen med åldern, mycket beroende på att äldre är underrepresenterade som arbetssökande.

Geografiskt råder stor variation där andelen pendlar mellan som lägst 10 % (Stockholms län) och som högst 19 % (Jämtlands län). En jämförelse med AMS:s statistik visar att de län med högst andelar sjukskrivna arbetssökande ofta också har höga andelar arbetslösa av arbetskraften.

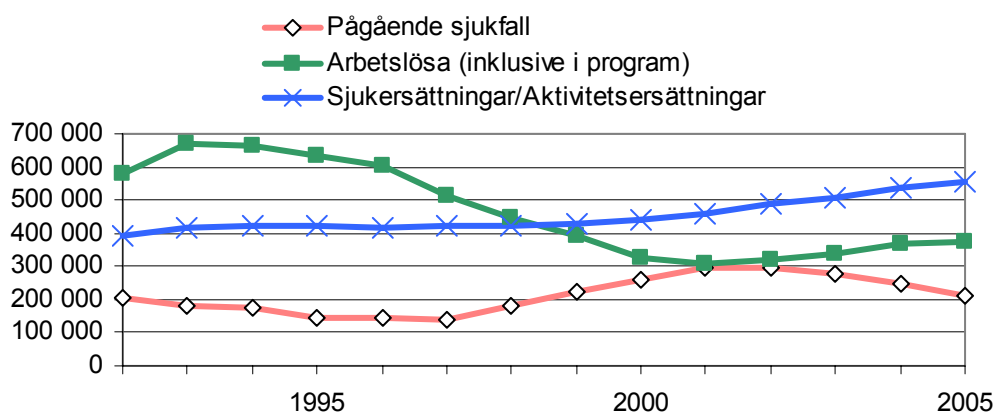
Arbetssökande står för 17 % av sjukfall som varat längre än 2 år, vilket är en relativt hög andel. Samtidigt är andelen arbetssökande bland helt sjukskrivna mycket högre än bland partiellt sjukskrivna.

Bakgrund och syfte

Man kan se på socialförsäkringssystemen som delvis kommunicerande kärl, styrda av politiska beslut, myndighetsprioriteringar och andra trender i samhället.

Diagram 1 Antal pågående sjukfall, arbetslösa (inklusive i program) ¹⁾ och sjukersättningar/aktivitetsersättningar ²⁾ 1992–2005

Number of ongoing cases of sickness cash benefit, unemployed (including participants in programmes) and sickness compensation/activity compensation 1992–2005

1) Se förklaring under Definition.

2) Sjukersättning och aktivitetsersättning ersatte 2003 tidigare förtidspension och sjukbidrag.

Diagrammet följer tre gruppers utveckling sedan början av 90-talet, alla beroende av myndigheters stöd. Genom att belysa de grupper som befinner sig i skärningspunkten mellan olika system kan man planera stödåtgärder. Som ett steg i detta har data från AMS:s Händel databas lästs in i Försäkringskassans datalager STORE och där samkörts med sjukförmånsdata.

Syftet med denna rapport är att ge en övergripande bild av gruppen 'sjukskrivna arbetssökande', en av de grupper som kan komma i kläm.

Definition

Försäkringskassans databas STORE innehåller bland annat data som hämtas från utbetalningar för diverse förmåner. AMS:s databas Händel grundar sig bland annat på data hämtat från ett register med krav att snabbt kunna matcha arbetssökande mot uppkomna vakanser.

För detta klassas arbetssökande efter *sökandekategorier* där man till exempel har speciella sökandekategorier för de som omedelbart kan ta ett arbete. Helt långtidssjukskrivna kan inte omedelbart ta ett arbete och kodas ofta om till en annan sökandekategori. Deltidsarbetslösa kodas i en annan och så vidare.

Detta är anledningen till att denna rapport fokuserar på gruppen *arbetssökande* som helhet. Definitionen som används är *sjukskrivna arbetssökande* och innebär här ett pågående sjukfall 31 december där individen samma dag finns inskriven som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen.

Poängteras bör att individer som anser sig arbetslösa men av olika skäl inte finns inskrivna hos Arbetsförmedlingen exkluderas. Exempel kan vara personer som blivit arbetslösa under sin sjukskrivning.

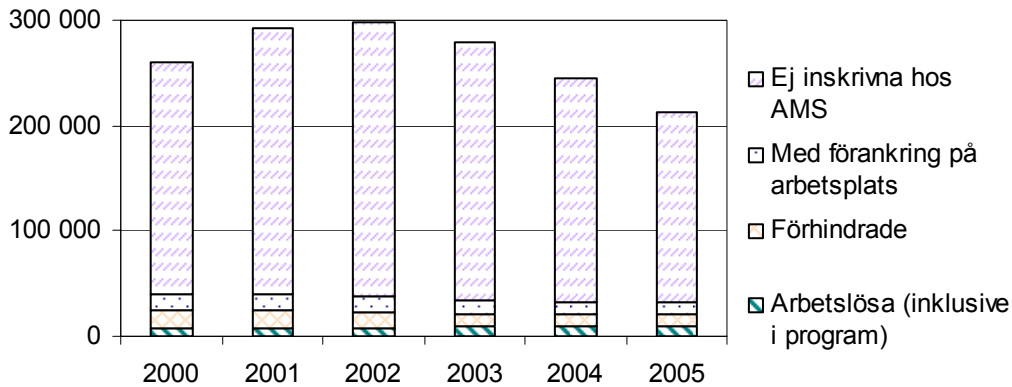
Vidare har följande gruppering av *sökandekategorier* valts, så att jämförelse med AMS är möjlig trots att siffrorna har ett sjukskrivningsperspektiv:

- *Arbetslösa (inklusive i program)* – AMS använder begreppet obalans för denna grupp innehållande både öppet arbetslösa och personer i konjunkturberoende program. (Sökandekategorier 11, 46–84, 89, 96–98 samt för tidigare perioder 12–13.)
- *Förhindrade* – AMS använder Övriga inskrivna för denna kategori av arbetssökande som inte omedelbart kan tillträda ett arbete. Till exempel på grund av värnplikt, studier, föräldraledighet, pågående sjukskrivning eller andra orsaker. (Sökandekategori 14.)
- *Med förankring på arbetsplats* – De flesta i denna grupp har någon förankring till en arbetsplats. Ombytessökande, deltidarbetslösa, tillfällig timanställning, tillfälligt arbete samt i program för arbetshandikappade och även mindre kategorier som EES/EU-sökande och yrkesfiskare. (Sökandekategorier 21–23, 31, 34–35, 41–43.)

Pågående sjukfall efter sökandekategori och år

Diagram 2 Antal pågående sjukfall 31 december efter sökandekategori och år

Number of ongoing cases of sickness cash benefit 31 December distributed by jobseeker category and year

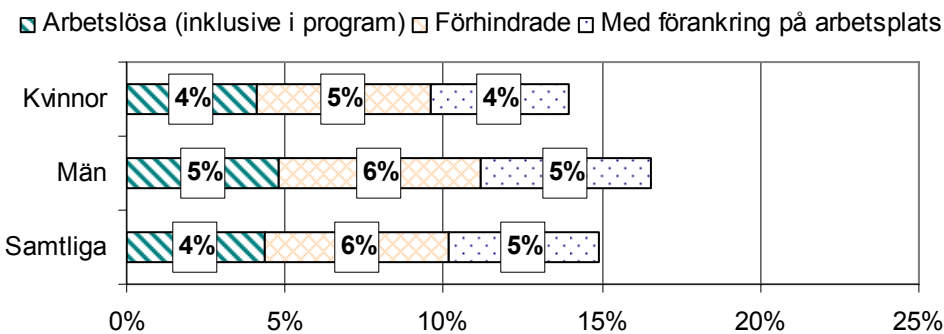
Antalet pågående sjukfall har sjunkit sedan 2002. Endast för gruppen Arbetslösa (inklusive i program) har antalet stigit.

Andelsmässigt var de arbetssökande 15 % av de sjukskrivna år 2005. Även 2000 var andelen 15 % medan den år 2002 var nere på 12 %.

Sjukskrivna arbetssökande efter sökandekategori och kön

Diagram 3 Andel arbetssökande av de sjukskrivna 31 december 2005 efter sökandekategori och kön

Share of jobseekers among ongoing cases of sickness cash benefit 31 December 2005 distributed by jobseeker category and sex

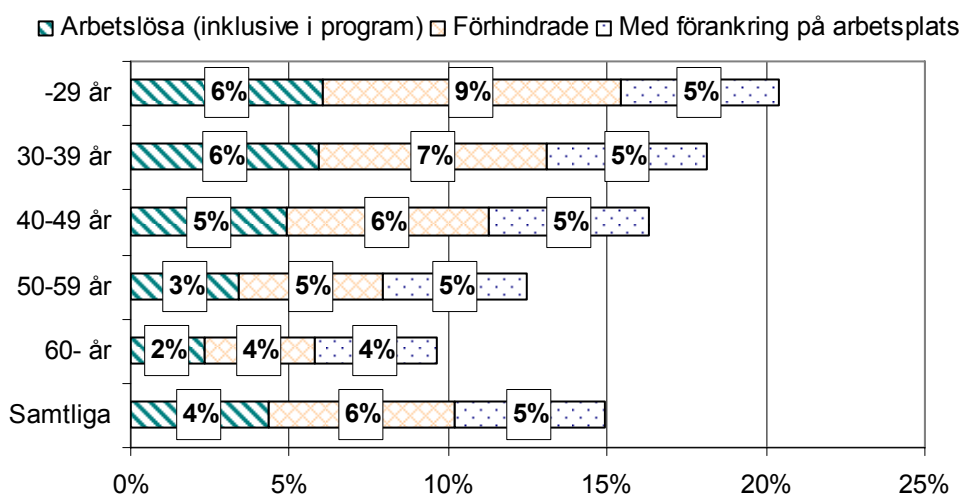

16 % av de sjukskrivna männen är arbetssökande mot 13 % av kvinnorna.

Sjukskrivna arbetssökande efter sökandekategori och ålder

Diagram 4 Andel arbetssökande av de sjukskrivna 31 december 2005 efter sökandekategori och ålder

Share of jobseekers among ongoing cases of sickness cash benefit 31 December 2005 distributed by jobseeker category and age

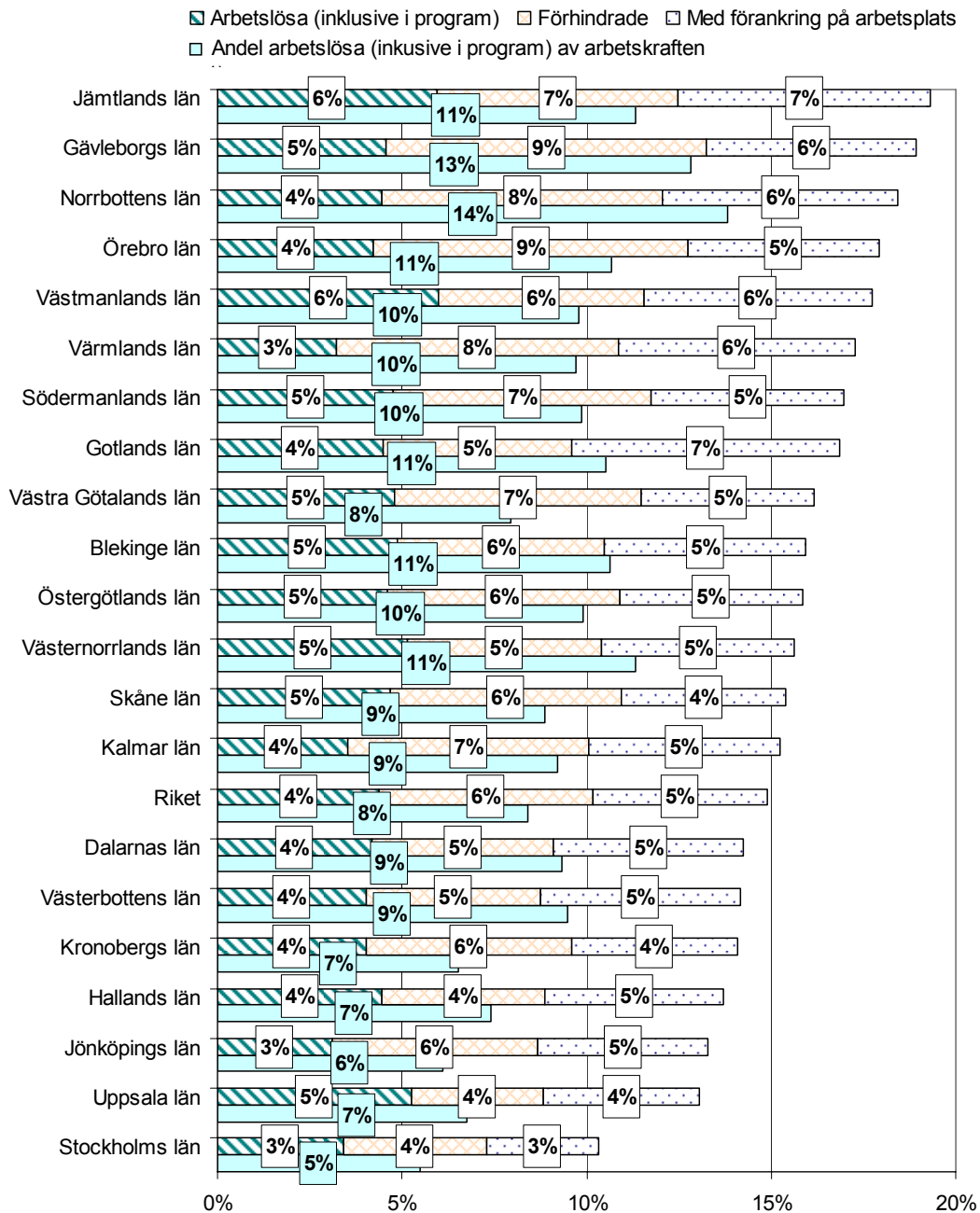

Andelen arbetssökande bland de sjukskrivna sjunker med åldern då äldre oftare har större andel i arbetskraften. Åldersgruppen –29 år har en dubbelt så hög andel sjukskrivna arbetssökande som åldersgruppen 60– år.

Sjukskrivna arbetssökande efter sökandekategori och län

Diagram 5 Andel arbetssökande av de sjukskrivna 31 december 2005 efter sökandekategori och län jämfört med andel arbetslösa (inklusive i program) av arbetskraften

Share of jobseekers among ongoing cases of sickness cash benefit 31 December 2005 distributed by jobseeker category and county compared to share of unemployed (including in programmes) among the labour force

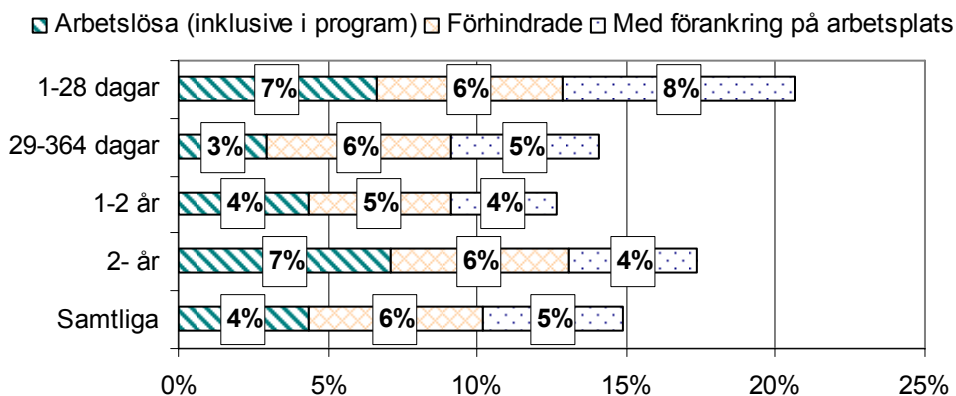

Mellan länen finns stora skillnader. I Jämtlands län är andelen sjukskrivna arbetssökande nästan 20 % kontra 10 % i Stockholms län. En jämförelse med AMS:s siffror visar att län med hög andel arbetslösa (inklusive i program) av arbetskraften även har höga andelar arbetssökande bland de sjukskrivna.

Sjukskrivna arbetssökande efter sökandekategori och fallängd

Diagram 6 Andel arbetssökande av de sjukskrivna 31 december 2005 efter sökandekategori och fallängd

Share of jobseekers among ongoing cases of sickness cash benefit 31 December 2005 distributed by jobseeker category and length of case

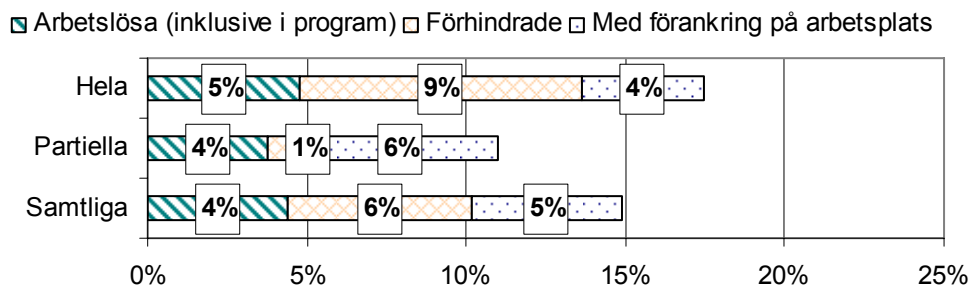

Försäkringskassan betalar ut sjukpenning från och med andra sjukdagen då den sjukskrivne är arbetslös. För anställda betalas sjukpenning ut från och med den 15:e dagen. Det förklarar den höga andelen arbetssökande bland kortare sjukfall. Anmärkningsvärt är att andelen arbetslösa (inklusive i program) är högre bland sjukfall som varat i över två år jämfört med medellånga sjukfall.

Sjukskrivna arbetssökande efter sökandekategori och omfattning

Diagram 7 Andel arbetssökande av de sjukskrivna 31 december 2005 efter sökandekategori och omfattning

Share of jobseekers among ongoing cases of sickness cash benefit 31 December 2005 distributed by jobseeker category and compensation rate

Gruppen förhindrade utgör endast 1 % av de partiella sjukfallen men 9 % av heltidssjukfallen. Det tros bero på att helt sjukskrivna arbetssökande inte anses kunna ta ett arbete omedelbart och därför hamnar i just gruppen förhindrade.

Följande Statistik har publicerats under år 2006

- 2006:1 Sjuklöneperioden åren 2002–2004
- 2006:2 Efterlevandepension 1993–2005
- 2006:3 Nybeviljade sjukersättningar/aktivitetsersättningar.
Fördelning på län och diagnos, 2003–2005
- 2006:4 Vad vill våra kunder? En mätning av spontana kundmöten
i telefon- och besökskundtjänst
- 2006:5 Sjukskrivna arbetssökande